

bude Treuhänder »zmocněncem«, někdy »stranou«. Takový výsledek však je pro praksi nepoužitelný, neboť »obsah příkazu« není pro veřejnost seznatelný (schází publicita).

Lze prorogovat mezi českými a německými soudy v Protektorátě?

Ve Všehrdu 2/1940 zastává Karel Srna v článku »K otázce příslušnosti soudů v Protektorátu ve věcech německých státních příslušníků« názor, že tato prorogace možná je. Poukazuje též na vývody Gerlichovy v časopise »Pro právní a státní vědu« 1939, str. 230 a n., v článku »Přípustnost prorogace v civilních sporech podle nové úpravy soudní příslušnosti v Čechách a na Moravě«, který dospěl k témuž výsledku.

Stejně tak Dr. Knap v Právní praxi 7-8/1939, str. 197, dospívá ke kladnému výsledku.

Dr. Loula v publikaci »Nové zákony a nařízení« čís. 5/1939, str. 417, vyslovil se pro nepřípustnost prorogace.

Jak uvádí Všehrd 2/1940, str. 65, upozornilo min. spravedlnosti na dopis úřadu říšského protektora v Čechách a na Moravě, jímž se tento poměr německého a českého soudnictví určuje způsobem zcela jednoznačným. V dopise se praví, že se v hospodářských kruzích v Protektorátě projeví snahy vyloučiti smluvními doložkami příslušnost německých soudů v Protektorátu. V těchto doložkách se stanovilo, že zúčastněné strany bez ohledu na státní příslušnost se podrobují soudnictví Protektorátu a výslovně se vzdávají práva dovolávati se německých soudů. S ohledem na § 3 nařízení o výkonu občanské právní péče v Protektorátu Čechy a Morava (Verordnung über die Ausübung der bürgerlichen Rechtspflege im Protektorat Böhmen und Mähren) ze dne 14. dubna 1939 RGBl. I., s.

759, dlužno však tyto doložky pokládati za právně neúčinné, protože německí státní příslušníci nemohou se podrobiti příslušnosti soudů v Protektorátu předem a všeobecně, ale teprve vstoupením do sporu v každém jednotlivém případě. Proto se má působiti na obchodní kruhy, aby podobných doložek neuzavíraly a soudům bylo dáno výslovné upozornění na neúčinnost těchto doložek.

Je ovšem právně problematické, zda ministerstvo spravedlnosti může chtíti působiti svými upozorněními na výsledek úvah, ke kterým soudce má dospěti zcela samostatně. Přes to je však nutno s tím počítati, že prorogace ve prospěch protektorátních soudů bude pokládána za neúčinnou, kdežto prorogace ve prospěch soudů německých za účinnou.

Změny řízení před pracovními soudy podle vládního nařízení č. 308/1939 Sb.

Zákon ze dne 4. července 1931, č. 131 Sb. o soudnictví ve sporech z poměru pracovního, služebního a učebního (o prac. soud.) byl již opětovně novelisován; novelisace byla uskutečněna až dosud zákonem č. 251/34 Sb. (čl. IV.), zák. č. 161/1936 Sb. (čl. IX.), dále vládní nař. z 11. XI. 1938, č. 280 Sb. a posléze vládní nař. č. 308/39 Sb.

Vládní nař. ze dne 26. října 1939, č. 308 Sb., kterým se mění některá ustanovení zákona ze dne 4. VII. 1931, č. 131 Sb., vyhlášeno bylo dne 22. prosince 1939 a účinnosti nabylo 30. dne po vyhlášení. Zrušilo prvé dvě novely, totiž ustanovení článku IV., odst. 1. zák. č. 251/34 Sb. a čl. IX. zák. č. 161/1936 Sb. a změnilo doslov těchto ustanovení zákona o prac. soudech č. 131/1931 Sb.: § 28, odst. 2, § 31, § 32, § 33, odst. 1, § 34, odst. 1, § 42. Jinak

zůstal zákon o prac. soudech nedotčen.

Uvedená ustanovení se v podstatě vztahují na řízení odvolací v pracovních věcech před soudy druhostupňovými (§§ 28, odst. 2, 31, 33, odst. 1).

Rozsah dovolání upravuje nově § 34, odst. 1. Podržuje z dosavadní úpravy možnost dovolání v prac. sporech proti rozsudkům ve sporech, jejichž hodnota přesahuje 2.000 K. Dovolání proti potvrzujícím rozsudkům ve sporech; do 2.000 K však omezuje ve dvou směrech: jednak vylučuje dovolání vůbec, jestliže hodnota předmětu sporu nepřevyšuje částku 300 K, jednak poskytuje nejvyššímu soudu možnost dovolání odmítnouti, třebaže odvolací soud je v potvrzujícím rozsudku ve sporu, jehož hodnota nepřevyšuje 2.000 K, prohlásil za přípustné, má-li nejvyšší jako odvolací soud za to, že podmínky přípustnosti dovolání dány nejsou.

Novelou byly vydány též podrobnější předpisy o příslušnosti řádných soudů ve sporech z poměru pracovního, služebního a učebního pro soudní okresy, v nichž není zřízen prac. soud, ani oddělení pro spory pracovní (§ 42).

Vlastní význam poslední novely tkví v úpravě odvolacího řízení v prac. věcech. Třebaže zachována byla v § 33, odst. 1 výslovně zásada, že odvolacím soudem ve sporech pracovních se projednává v případech § 32, odst. 1, věc znovu, přibližuje se novou úpravou odvolací řízení v prac. věcech postupu řízení odvolacího ve věcech občanských.

Pro odvolací řízení v prac. věcech platí obdobně ustanovení civilního řádu soudního o řízení před soudy sborovými první stolice jako soudy procesními s tou změnou, že:

1. není třeba přípravných podání,
2. strany se mohou dáti zastupovati osobami jmenovanými v § 23,

při čemž neplatí omezení ve příčině zastupování advokáty (§ 23, odst. 1, věta druhá),

3. skutkové okolnosti a důkazy, které nebyly uvedeny v řízení před prvou stolicí, mohou být předneseny k dokázání nebo vyvrácení důvodů odvolacích; jiné skutkové okolnosti a důkazy vztahující se na předmět sporu, které mohly být již předneseny v první stolici a jejichž připuštěním by se protáhlo vyřízení sporu mohou být připuštěny jen, jestliže odvolací soud podle volného uvážení nabude přesvědčení, že strana je v první stolici nepřednesla ani v úmyslu protáhnouti spor, ani z hrubé nedbalosti;

4. o tom, má-li být důkaz provedený již opakovan, či má-li být použito výsledku dříve již provedených důkazů, rozhodne odvolací soud, zhodnotě pečlivě všechny okolnosti případu.

O nových nárocích kterékoliv strany nelze jednat.

Ustanovení třetího bodu čelí přesouvání těžiška projednání sporu do řízení odvolacího a zabezpečuje soustředění projednání věci a provedení důkazů o předmětu sporu již v řízení prvostupňovém. Týž cíl má novelizované znění § 31, zejména třetí odstavce. Zkušenost totiž ukázala, že zásada projednání sporu znovu před soudem druhé stolice vedla v praxi k tomu, že před pracovním soudem nebyly přednášeny veškeré skutečnosti a vyčerpány potřebné důkazy, když bylo možno celkem bez újmy procesní učiniti tak v řízení druhostupňovém.

Podle nového znění § 32 mohou se strany vzdáti do počátku ústního jednání toho, aby ústní jednání o dovolání se dalo za účasti přísedících, což dosud nebylo v odvolacím řízení možné (rozhodnutí N. s. 13.458). Odvolatel může tak učiniti buď v odvolacím spise nebo do protokolu.

J. Kroc.